

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

14. detsember 2005*

Kohtuasjas T-209/01,

Honeywell International Inc., asukoht Morristown, New Jersey (Ameerika Ühendriigid), keda esindasid K. Lasok, QC, ja advokaat F. Depoortere,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Lyal, P. Hellström ja F. Siredey-Garnier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

keda toetasid menetluse astujad

Rolls-Royce plc, asukoht London (Ühendkuningriik), esindaja: *solicitor* A. Renshaw,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

ja

Rockwell Collins, Inc., asukoht Cedar Rapids, Iowa (Ameerika Ühendriigid),
esindajad: *solicitor* T. Soames, *solicitor* J. Davies, *solicitor* A. Ryan ja advokaat
P. Camesasca,

menetlusse astujad,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 3. juuli 2001. aasta otsuse 2004/134/EÜ,
millega tunnistati teatud koondumine ühisturu ja EMP lepinguga kokkusobimatuks
(juhtum COMP/M.2220 — General Electric/Honeywell) (ELT 2004, L 48, lk 1),

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras ja
N. J. Forwood,

kohtusekretär: H. Jung,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. mai 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- ¹ Nõukogu 21. detsembri 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 4064/89 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜT L 395, lk 1, korrigeeritud redaktsioonis avaldatud EÜT 1990, L 257, lk 13), mida viimati on muudetud nõukogu 30. juuni 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 1310/97 (EÜT L 180, lk 1), (edaspidi korrigeeritud ja muudetud kujul „määrus nr 4064/89“), artikli 2 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:

„2. Koondumine, mis ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit, mille tulemusel tõhus konkurents oleks ühisturus või selle olulises osas märkimisväärselt takistatud, kuulutatakse ühisturuga kokkusobivaks.

3. Koondumine, mis tekitab või tugevdab turgu valitsevat seisundit, mille tulemusel tõhus konkurents oleks ühisturus või selle olulises osas märkimisväärselt takistatud, kuulutatakse ühisturuga kokkusobimatuks.”

Vaidluse taust

- 2 Honeywell International, Inc. (edaspidi „hageja”) on ettevõtja, kes tegutseb peamiselt aeronautikatoodete ja -teenuste, sõidukite, elektroonika, erikemikaalide, kõrgetasemeliste eksploatatsioonimadustega polümeeride, transpordi- ja energiasüsteemide ning elamute ja tööstushoonete järelevalve turgudel.
- 3 General Electric Company (edaspidi „GE”) on mitmekülgne tööstusettevõtja, kes tegeleb peamiselt lennukimootorite, kodumasinate, informaatikateenuste, energietikasüsteemide, valgustuse, tööstuslike ja meditsiiniliste süsteemide, plastikmaterjalide, teleülekannete, finantsteenuste ja transporditeenuste valdkonnas.
- 4 22. oktoobril 2000 sõlmisid GE ja hageja kokkuleppe, mille kohaselt GE omandas hageja kogu kapitali (edaspidi „koondumine”), mille tulemusel sai hagejast GE 100-protsendilise osalusega tütarettevõtja.
- 5 5. veebruaril 2001 sai komisjon koondumise kohta ametliku teate vastavalt määruse nr 4064/89 artiklile 4.
- 6 Asudes seisukohale, et määrust nr 4064/89 võib koondumisele kohaldada, otsustas komisjon 1. märtsil 2001 algatada nimetatud määruse artikli 6 lõike 1 punktis c ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu artiklis 57 sätestatud uurimismenetluse (edaspidi „menetluse alustamise otsus”).

- 7 15. märtsil 2001 esitasid GE ja hageja komisjonile menetluse alustamise otsuse kohta ühised märkused.
- 8 8. mail 2001 esitas komisjon GE-le vastuväiteteatise, millele GE vastas 24. mail 2001.
- 9 29. ja 30. mail 2001 viibisid GE ja hageja komisjonis arutelul.
- 10 Komisjonilt koondumisele heakskiidu saamise eesmärgil tegid GE ja hageja vastavalt 14. ja 28. juunil 2001 ettepaneku kahe järjestikuse seeria kohustuste võtmise kohta.
- 11 3. juulil 2001 võttis komisjon vastu otsuse 2004/134/EÜ (juhtum COMP/M.2220 — General Electric/Honeywell) (ELT 2004, L 48, lk 1), millega tunnistati koondumine ühisturu ja EMP lepinguga kokkusobimatuks (edaspidi „vaidlustatud otsus”).

Vaidlustatud otsus

- 12 Vaidlustatud otsuse resolutiivosa on sõnastatud alljärgnevalt:

„Artikkel 1

Tunnistada koondumine, millega [GE] omandab valitseva mõju [hageja] üle, ühisturu ja EMP lepinguga kokkusobimatuks.

Artikkel 2

[Vaidlustatud otsuse] adressaat on [GE ...].

[...]”

- 13 Vaidlustatud otsuse põhjendustest võib teha alljärgneva kokkuvõtte.
- 14 Komisjoni arvates oli GE-I juba enne koondumist suuremõõtmeliste kommertslen-
nukite ja regionaalende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite
turul turgu valitsev seisund. Tema tugev positsioon turul, arvestades ka tema
rahalist võimsust ja vertikaalset integreeritust õhusõidukite liisimisse, olid muu
hulgas asjaolud, mis võimaldasid järeldada, et GE-I on nendel turgudel turgu valitsev
seisund. Uurimise tulemused näitasid ka seda, et hageja on ärilennukite avioonikaga
seotud ja mitteseotud toodete ja mootorite peamine tootja, seda ka mootori
käivitamiseks vajalike seadmete osas, mis on mootorite toomisel keskse tähtsusega.
- 15 Kahe ettevõtja tegevuse ühendamine oleks kaasa toonud nii kommertslen-
nukite avioonikaga seotud ja mitteseotud toodete turul ning reaktiivmootorite turul turgu
valitseva seisundi tekke kui ka juba eksisteeriva GE turgu valitseva seisundi
tugevnemise suuremõõtmeliste kommertslen-
nukite ja regionaalende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul. Nimetatud turgu valitseva
seisundi tekke või tugevnemise oleksid põhjustanud mitmed tegurid oma
koosmõjus: tegevuste horisontaalne kattumine teatud turgudel, GE rahalise
võimsuse suurenemine, GE vertikaalne integreerumine hageja tegevusse ning nende
üksteist täiendavate vastavate toodete ühendamine.

- 16 Komisjoni hinnangul võimaldaks integreeritus koondumise tulemusena loodaval üksusel mitmekordistada nende kahe äriühingu turuvõimsust vastavate toodete puhul. Selle tagajärjel jäetaks konkurendid turult välja ja konkurents sellel turul kõrvaldataks, mille tulemusena avaldataks negatiivset mõju toodete kvaliteedile, teenusele ja tarbijatelt võetavale hinnale.

Menetlus

- 17 Hageja esitas käesoleva hagi Esimese Astme Kohtule hagiavaldusega, mis saabus kohtukantseleisse 12. septembril 2001. Samal päeval esitas vaidlustatud otsuse peale hagi ka GE (kohtuasi T-210/01).
- 18 Esimese Astme Kohtu kohtukantseleile 11., 15. ja 16. jaanuaril 2002 esitatud menetlusdokumentidega taotlesid vastavalt Rolls-Royce Plc, Rockwell Collins Inc (edaspidi „Rockwell”) ja Thales SA käesolevas asjas menetlusse astumist komisjoni nõuete toetuseks.
- 19 Hageja taotles, et teatavat tema ja komisjoni esitatud menetlusdokumentides sisalduvat informatsiooni käsitletaks menetlusse astujate suhtes konfidentsiaalsena.
- 20 26. juuni 2002. aasta määrusega lubas Esimese Astme Kohtu esimese koja esimees asjas menetlusse astuda Rolls-Royce'il ja Rockwellil. Sama määrusega rahuldab kohus hageja informatsiooni konfidentsiaalsena käsitlemise taotluse, jättes menetlusse astujatele selle kohta märkuste esitamise õiguse. Vastavalt Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 116 lõikele 6 lubati Thales'el menetlusse astuda suulises menetluses kohtuistungil ettekande alusel.

- 21 Seoses Esimese Astme Kohtu kodade koosseisude muutmisega Esimese Astme Kohtu 13. septembri 2004. aasta otsuse alusel (ELT C 251, lk 12) määrati asja ettekandja-kohtunik Esimese Astme Kohtu teise kotta, mistõttu anti teisele kojale lahendada ka käesolev kohtuasi.
- 22 Rolls-Royce'i vastuväite tõttu hagiavalduse ühe lisa, nimelt „Nalebuff'i raporti” konfidentsiaalsuse suhtes korraldati 15. oktoobril 2002 Esimese Astme Kohtu teise koja esimehe juures menetlust korraldavate meetmete teemal mitteametlik koosolek, mille tulemusena esitas hageja nimetatud dokumendi uue mittekonfidentsiaalse versiooni. Küsimusele, kas Rolls-Royce jääb esitatud vastuväidete juurde ka uut versiooni arvestades, Rolls-Royce ettenähtud tähtajal ei vastanud.
- 23 Pärast seda, kui Rolls-Royce'i taotlus tema seisukohtade konfidentsiaalsena käsitlemise kohta jäeti rahuldamata põhjusel, et sellist konfidentsiaalsena käsitlemise võimalust kodukord ette ei näe, esitas Rolls-Royce oma seisukohtade uue, mittekonfidentsiaalse versiooni, ning Rockwell esitas oma seisukohad. Hageja ja komisjon esitasid nimetatud seisukohtade suhtes märkused määratud tähtajaks.
- 24 Kodukorra artikli 14 kohaselt ja teise koja ettepanekul otsustas Esimese Astme Kohus pärast poolte ärakuulamist vastavalt kodukorra artiklile 51 suunata asja lahendamiseks koja laiendatud koosseisule.
- 25 Hagiavalduses taotles hageja käesoleva asja liitmist asjaga T-210/01. Vastavalt kodukorra artiklile 50 andis laiendatud teise koja esimees kohtuasjade võimaliku liitmise küsimuse lahendada laiendatud teisele kojale.

- 26 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Esimese Astme Kohus avada suulise menetluse ja esitas pooltele kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmetena küsimusi. Komisjonil paluti teatud dokumendid esitada enne kohtuistungit. Pooled täitsid esitatud palved.
- 27 Esimese Astme Kohtu kohtukantseleile 2. veebruaril 2004 esitatud kirjaga loobus Thales menetluses osalemast. Pärast poolte ärakuulamist kinnitas Esimese Astme Kohtu laiendatud teise koja esimees Thales'e loobumise 23. märtsi 2004. aasta määrusega.
- 28 Poolte kohtukõned ning nende vastused Esimese Astme Kohtu esitatud küsimustele kuulati ära 25. mai 2004. aasta kohtuistungil. Kohtuistungil lõppedes suuline menetlus lõpetati.
- 29 3. juuni 2004. aasta kirjaga esitas hageja Esimese Astme Kohtu kohtukantseleile uue dokumendi ja oma märkused selle asjakohasuse suhtes, taotledes, et mõlemad dokumendid lisataks käesoleva kohtuasja toimikusse. 8. juuli 2004. aasta määrusega otsustas Esimese Astme Kohus kooskõlas kodukorra artikliga 62 suulise menetluse uuendada, et teised menetluse pooled saaksid taotluse kohta oma märkused esitada.
- 30 Pooled ära kuulanud, võttis Esimese Astme Kohus vastavalt kodukorra artiklile 64 tarvitusele menetlust korraldava meetme, mis seisnes hageja 4. juunil 2004 esitatud dokumendi ja selle juurde käivate märkuste toimikusse lisamises. Toimikusse lisati ka komisjoni ja menetlusse astujate märkused nende dokumentide asjakohasuse kohta.
- 31 Suuline menetlus lõpetati seejärel uuesti 23. novembril 2004.

Poolte nõuded

32 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

- liita käesolev kohtuasi kohtuasjaga T-210/01: General Electric v. komisjon;
- määrata kõikide vajalike menetlustoimingute tegemine;
- tühistada vaidlustatud otsus;
- võtta kõik alternatiivsed või täiendavad meetmed, mis on vajalikud hea õigusemõistmise huvides;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt ja menetlusse astujatelt.

33 Komisjon, keda toetavad Rolls-Royce ja Rockwell, palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagi rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

1. *Hagi ulatus ja ese*

Poolte argumendid

- 34 Komisjon, keda selles osas toetab ka Rolls-Royce, on seisukohal, et hageja hagiavalduses tehtud viide GE asjas T-210/01 esitatud argumentidele on vastuolus kodukorra artikli 44 lõike 1 punktiga c, mille kohaselt peab hagiavaldus sisaldama ülevaadet fakti- ja õigusväidetest. Selline viide on seda enam vastuvõetamatu, et hageja valduses oli vaid GE hagiavalduse projekt, mitte selle dokumendi lõplik versioon. Seetõttu tuleb hagiavaldus tunnistada vastuvõetamatuks nende küsimuste osas, mida selles sõnaselgelt välja ei ole toodud.
- 35 Arvestades hageja esitatud hagiavalduses sõnaselgelt välja toodud fakti- ja õigusväiteid, mis puudutavad peamiselt vaidlustatud otsuse pakettmüüki käsitlevat osa, on komisjon arvamusel, et hageja on tähelepanuta jätnud vaidlustatud otsuse põhilise ja olulisima osa, nimelt tegevuste horisontaalse kattumise ja vertikaalse integreerumise küsimused. Vaidlustatud otsus põhines faktilistel ja õiguslikel asjaoludel, mis oma kogumis tõendavad, et GE rahalise võimsuse, lennukite ostmise, finantseerimise ja liisimise alane vertikaalne integreerumine ning hageja tugev positsioon erinevatel aeronautikaga seotud toodete turgudel tekitavad ja tugevdavad oma koosmõjus turgu valitsevaid seisundeid.
- 36 Kostja vastuses märkis komisjon, et „otsuse põhjendav osa põhineb faktiliste ja õiguslike asjaolude koosmõjul ja kavatsetava koondumise keelamisel lähtus

komisjon nendest asjaoludest oma kogumis (ja ainult kogumis).” Samas täpsustas komisjon vasturepliigis ja kohtuistungil, et iga vaidlustatud otsuses eraldi väljatoodud argumentatsiooni element oli koondumise keelamiseks piisav, määratledes „ebaõnnestunuks” kostja vastuses esitatud omaenda kinnituse, mida võis tõlgendada kui viidet vastupidisele. Seega, isegi eeldades, et kõik hageja esitatud väited, eriti seoses pakettmüügiga, on põhjendatud, ei tuleks vaidlustatud otsust tühistada, sest ülejäänud vaidlustatud otsuse põhjendused on piisavad, et tuvastada koondumise ühisturuga kokkusobimatuse kohta komisjoni esitatud seisukohtade põhjendatus.

37 Rolls-Royce toonitab, et enamiku koondumise keelamist õigustavate põhjenduste kohta ei ole hageja esitanud ühtegi argumenti, eriti GE turgu valitseva seisundi tugevnemise kohta suuremõtmeliste kommertslennumite ja regionaallende teostavate suuremõtmeliste lennumite mootorite turul ja turgu valitseva seisundi tekkimise kohta ärilennukite mootorite ja meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul. Täpsemalt — kolme erialdiseisva faktori seast, millest nähtub GE turgu valitseva seisundi tugevnemine suuremõtmeliste kommertslennumite mootorite turul, ei ole hageja tõsiseltvõetavalt vastu vaielnud nendele konkurentide turult välja jätvatele tagajärgedele, mis kaasnevad vertikaalse integreerumisega hageja süüteseadmete osas. Seetõttu ei ole hagi asjakohane ja hagi puudub ese.

38 Rockwell märgib, et hageja ei ole hagiavalduses pikemalt peatunud tegevuste horisontaalse kattumise või vertikaalse integreerumise küsimustel, st asjaoludel, mis asjas tähtsust omavad; need asjaolud on hagi koondatud pealkirja alla „Otsuse kokkuvõte”, mida ei saa aga pidada enamaks kui vaidlustatud otsuse kirjelduseks.

39 Hageja vastab nendele vastuväidetele kolme argumendiga.

- 40 Esiteks viitab hageja sellele, et ta on hagiavaldues kinnitanud, et ta tugineb lisaks hagi väljatoodud argumentidele kõikidele täiendavatele argumentidele, mis GE on esitanud asjas T-210/01. Hageja arvates on selline viitamine teises seotud kohtuasjas esitatud kirjalikele dokumentidele kohtupraktikast tulenevalt lubatud ja viitamise eesmärk on nendes kirjalikes dokumentides esitatu liitmine hageja hagiavalduesega. Oma repliigis viitas hageja selles osas Esimese Astme Kohtu 5. detsembri 1990. aasta otsusele kohtuasjas T-82/89: *Marcato v. komisjon* (EKL 1990, lk II-735, punktid 22–24). Kohtuistungil viitas hageja asjakohase kohtupraktika „kokkuvõttele”, mis oli välja toodud kohtujurist Alber'i ettepanekus kohtuasjas, milles tehti 20. septembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-263/98: *Belgia v. komisjon* (EKL 2001, lk I-6063 ja I-6064), ning milles tsiteeriti üht kohtuotsust, nimelt 29. juuni 1995. aasta otsust kohtuasjas T-37/91: *ICI v. komisjon* (EKL 1995, lk II-1901, punktid 43 jj), milles Esimese Astme Kohus nõustus viitega hagi kohtuasjas T-36/91, kus vaidluse pooled ja neid esindavad advokaadid olid samad.
- 41 Lisaks ei väitnud komisjon ega Rolls-Royce, et selline viitamine mõjutab negatiivselt nende kaitsevõimet, ja Rockwell on olnud täiesti võimeline kõiki esitatud argumente mõistma ja nendele vastama.
- 42 Samuti meenutab hageja, et ta taotleb asjade T-209/01 ja T-210/01 liitmist, ja arvab, et isegi kui eeldada, et tema esitatud hagiavaldues on puudusi, nagu komisjon seda väidab, võimaldaks kahe asja liitmine need puudused kõrvaldada. Kohtuistungil viitas hageja kohtuasjade liitmise õiguslike tagajärgedega seotud väite kinnituseks eriti 18. märtsi 1980. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 26/79 ja 86/79: *Forges de Thy-Marcinelle ja Monceau v. komisjon* (EKL 1980, lk 1083).
- 43 Teiseks väidab hageja, et vaidlustatud otsuse põhjendused, mida ta hagiavaldues üksikasjalikult vaidluse alla seab, nimelt põhjendused pakettmüügi kohta, moodustavad vaidlustatud otsuse põhjargumendi, mistõttu juhul, kui Esimese Astme Kohus leiab, et hageja väited on põhjendatud, toob see vältimatult kaasa vaidlustatud otsuse tühistamise. Hageja märgib selle kohta, et kostja vastuses on komisjon ise viidanud, et vaidlustatud otsus põhineb mitmel elemendil, mis õigustavad oma kogumis komisjoni otsust tunnistada teatatud koondumine ühisturuga kokkusobimatuks.

Seega juhul, kui osutub tõendatuks, et vaidlustatud otsuse põhjenduse põhiargument koondumise mõjude kohta on ekslik, tuleb vaidlustatud otsus tühistada.

- 44 Kohtuistungil lisis hageja, et komisjoni hoiak haldusmenetluses viis koondumisteate esitanud pooled veendumusele, et tehing saab komisjoni heakskiidu juhul, kui leitakse lahendus, mis võimaldab ümber lükata komisjoni eelarvamused seoses tulevaste pakettmüükidega. Just seetõttu keskendus hageja Esimese Astme Kohtule esitatud pöördumistes peamiselt asja sellele aspektile.
- 45 Kolmandaks märgib hageja, et igal juhul on ta vaidlustatud otsust kirjeldavas hagiavalduse osas pealkirjaga „Otsuse kokkuvõte” pikemalt peatunud tegevuste horisontaalse kattumise ja vertikaalse integreerumise küsimustel. Selle pealkirja all esitab hageja vaidlustatud otsuse kommenteeritud kirjelduse, milles hageja näitab, et vaidlustatud otsus tugineb asjakohaste turgude osas mitmele või kõigile alljärgnevatele asjaoludele: esiteks tegevuste horisontaalne kattumine ja vertikaalsed konkurentsi kahjustavad tagajärjed; teiseks GE rahaline võimsus ning hageja ja GE tüdarettevõtjate GE Capital Aviation Services (edaspidi „GECAS”) ja GE Capital Corporate Aviation Group (edaspidi „GECCAG”) vertikaalne üksteisesse integreerumine uues üksuses ning kolmandaks uue üksuse pakettmüügi tegevus. Hageja märgib, et vaidlustatud otsuses esitatud analüüs turgude kohta, kus tegevuste horisontaalne kattumine tähendust omab, on iga toote osas kas väheusutav või ebapiisavalt põhjendatud. Vaidlustatud otsus põhineb seega peamiselt kahel ülejäänud asjaolul. Hageja arvates on teisena esitatud asjaolu niivõrd ebatõenäoline, et seda ei ole pikemalt vaja analüüsida. Samas on kolmandal asjaolul, nimelt pakettmüügi küsimusel, määrav tähtsus. Lisaks puudutas põhiline osa komisjoni poolt vajalikuks peetud äritegevuse osast loobumise nõudest just vaidlustatud otsuse seda aspekti.
- 46 Hageja rõhub asjaolule, et tema poolt esile toodud vaidlustatud otsuse puudused on piisavalt olulised, et tühistada vaidlustatud otsus tervikuna. Nagu tunnistab ka

komisjon, õigustavad koondumise keelamist vaidlustatud otsuses esitatud faktilised ja õiguslikud asjaolud vaid oma koosmõjus, arvestades nende kogumit. Rolls-Royce'ile esitatud vastuses täpsustas hageja, et süüteseadmete küsimus, mis on muide ka võetud kohustustega lahendatud, ei saa olla piisav vaidlustatud otsuse õigustamiseks.

- 47 Kõiki eeltoodud argumente arvestades on komisjoni ja menetlusse astujate vastuväited, et GE hagiavaldusele viitamine ei ole lubatud ja käesolevas asjas esitatud hagiavalduses märgitud õigus- ja faktiväited on õigusliku mõjuta, vastuolus hea õigusemõistmise põhimõttega ning need ei tugine ühelegi tuvastatud asjaolule.

Esimese Astme Kohtu hinnang

Sissejuhatus

- 48 Esiteks tuleb märkida, et kui otsuse teatud põhjendused on iseenesest olemuselt sellised, et nende alusel võib otsuse õiguslikult põhjendatuks lugeda, siis ei mõjuta otsuse ülejäänud põhjendustes tehtud eksimused kindlasti otsuse resolutiivosa (vt 12. juuli 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-302/99 P ja C-308/99 P: komisjon ja Prantsusmaa v. TF1, EKL 2001, lk I-5603, punktid 26–29).
- 49 Lisaks juhul, kui komisjon tugineb oma otsuse resolutiivosas argumentatsiooni mitmele iseseisvale osale, millest igaühest piisaks sellise resolutiivosa põhjendamiseks, tuleb see otsus tühistada vaid juhul, kui argumentatsiooni iga iseseisev osa on õigusvastane. Seda eeldust arvestades ei ole vaidlustatud otsuse tühistamine

õigustatud otsuses esineva vaid otsuse argumentatsiooni ühte iseseisvat osa puudutava eksimuse või muu otsuse õigusvastaseks muutva asjaolu alusel, sest sellel ei saa institutsiooni poolt heakskiidetud resolutiivosa seisukohast olla määravat mõju (vt analoogia korras 14. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas T-126/99: Graphischer Maschinenbau v. komisjon, EKL 2002, lk II-2427, punktid 49–51 ja viidatud kohtulahendeid). See reegel kohaldub just nimelt koondumise kontrolli puudutavate otsuste asjades (vt selle kohta 22. oktoobri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-310/01: Schneider Electric v. komisjon, EKL 2002, lk II-4071, punktid 404–420, ja käesoleva otsuse punktid 80 ja 81).

50 Samuti tuleb siinkohal meenutada, et kui hageja ei ole tühistamishagis vastu vaielnud otsuse argumentatsiooni iseseisvale osale, mis oli akti resolutiivosa piisav põhjendus, siis tuleb tunnustada nii selle argumentatsiooni osa kui ka sellele tugineva akti osa õiguspärasust ja tõendatust (vt selle kohta analoogia korras 14. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-310/97 P: komisjon v. AssiDomän Kraft Products jt, EKL 1999, lk I-5363, punktid 57–63).

51 Arvestades eeltoodud seisukohti, tuleb analüüsida, kas antud asjas hageja poolt esitatud fakti- ja õigusväited — oletades, et need on põhjendatud — on piisavad, et seada kahtluse alla vaidlustatud otsuse resolutiivosa õigsust, ja kas nendele fakti- ja õigusväidetele saab tugineda menetluses, mille tulemuseks võib olla otsuse tühistamine. Oletades, et nõuetekohaselt esitatud fakti- ja õigusväited ei ole, isegi oma kogumis, vaidlustatud otsuse tühistamiseks piisavad, on need õigusliku mõjuta ning seetõttu on hagi tervikuna põhjendamatu (vt selle kohta 17. detsembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-121/95: EFMA v. nõukogu, EKL 1997, lk II-2391, punktid 115–122).

52 Seetõttu on esiteks oluline tuvastada käesoleva hagi tegelik ulatus, analüüsides hageja väidetavalt esitatud fakti- ja õigusväidete võimalikku vastuvõetamatust.

Viide kohtuasjas T-210/01 esitatud fakti- ja õigusväidetele

- 53 Ilma formaalselt vastuvõetamatust taotlemata on komisjon teatud hagi osade vastuvõetamatust maininud. Siinkohal tuleb märkida seda, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on hagide vastuvõetavuse tingimuseks see, et ei esine asja läbivaatamist takistavaid avalikust huvist tulenevaid asjaolusid, mida ühenduse kohus võib ja peab omal algatusel vajadusel kaaluma (vt selle kohta 15. septembri 1998. aasta määrus kohtuasjas T-100/94: Michailidis jt v. komisjon, EKL 1998, lk II-3115, punkt 49, ja 25. oktoobri 2001. aasta määrus kohtuasjas T-354/00: Métropole télévision M 6 v. komisjon, EKL 2001, lk II-3177, punkt 27; vt selle kohta ka 5. juuli 2001. aasta määrus kohtuasjas C-341/00 P: Conseil national des professions de l'automobile jt v. komisjon, EKL 2001, lk I-5263, punkt 32).
- 54 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 21 ja Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõikele 1 peab hagiavalduses märkima nimelt „hagi eseme” ja „ülevaate fakti- ja õigusväidetest”. Samuti sätestab selle kodukorra artikkel 48 lõige 2, et „[m]enetluse käigus ei või esitada uusi väiteid, kui need ei tugine faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus”. Nendest sätetest tuleneb, et iga õigus- ja faktiväidet, mida ei ole piisavalt asja algatanud hagiavalduses kirjeldatud, tuleb käsitleda vastuvõetamatuna. Kohtupraktikas on selgelt asutud seisukohale, et mis puudutab asja läbivaatamist takistavat avalikust huvist tulenevat asjaolu, siis võib Esimese Astme Kohus vajadusel selle asjaolu esinemisel omal algatusel hagi vastuvõetamatust kaaluda (vt 21. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas T-231/99: Joynson v. komisjon, EKL 2002, lk II-2085, punkt 154).
- 55 Samuti tuleneb kohtupraktikast, et ülevaade fakti- ja õigusväidetest peab olema nii selge ja täpne, et see võimaldaks kostjal end kaitsta ja Esimese Astme Kohtul hagi vajadusel lahendada ilma täiendavate materjalideta (24. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-145/98: ADT Projekt v. komisjon, EKL 2000, lk II-387, punkt 66 ja 16. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas T-157/01: Danske Busvognmænd v. komisjon, EKL 2004, lk II-917, punkt 45). Analoogseid nõudeid tuleb järgida fakti-

või õigusväite toetuseks esitatud nõude aluseks olevatele asjaoludele viidates (14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas T-352/94: *Mo och Domsjö v. komisjon*, EKL 1998, lk II-1989, punkt 333).

- 56 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast selgelt, et kindlustamaks õiguskindlust ja head õigusemõistmist, peavad selleks, et hagiavaldus oleks vastuvõetav, selle aluseks olevad olulised faktilised ja õiguslikud asjaolud tulenema vähemalt kokkuvõtlikult, ent järjekindlalt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist (vt 9. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-178/00: *Itaalia v. komisjon*, EKL 2003, lk I-303, punkt 6; 6. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas T-195/95: *Guérin automobiles v. komisjon*, EKL 1997, lk II-679, punktid 20 ja 21; eespool punktis 55 viidatud kohtuotsus *ADT Projekti v. komisjon*, punkt 66; 25. juuli 2000. aasta määrus kohtuasjas T-110/98: *RJB Mining v. komisjon*, EKL 2000, lk II-2971, punkt 23 ja selles viidatud kohtulahendid; 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-195/00: *Travelax Global and Financial Services ja Interpayment Services v. komisjon*, EKL 2003, lk II-1677, punkt 26 ja eespool punktis 55 viidatud kohtuotsus *Danske Busvognmænd v. komisjon*, punkt 45; vt selle kohta ka 15. detsembri 1961. aasta otsus liidetud kohtuasjades 19/60, 21/60, 2/61 ja 3/61: *Fives Lille Cail jt v. ülemamet*, EKL 1961, lk 561, 588 ja 5. märtsi 1991. aasta otsus kohtuasjas C-330/88: *Grifoni v. Euratom*, EKL 1991, lk I-1045, punktid 17 ja 18).
- 57 Kuigi teatud täpselt määratletud punktide osas saab hagiavalduse teksti toetada ja täiendada viidete hagiavaldusele lisatud tõendite osadele, ei saa üldine viide kirjalikele dokumentidele, isegi kui need on hagiavaldusele lisatud, asendada õigusliku argumentatsiooni peamisi elemente, mis vastavalt eespool mainitud reeglitele peavad olema märgitud hagiavalduses (21. mai 1999. aasta määrus kohtuasjas T-154/98: *Asia Motor France jt v. komisjon*, EKL 1999, II-1703, punkt 49). Lisaks ei kuulu hagiavalduse lisadest hagi alusena käsitletavate fakti- ja õigusväidete ning põhjenduste väljaotsimine ja kindlakstegemine Esimese Astme Kohtu ülesannete hulka, kuna lisadel on üksnes tõenduslik ja abistav ülesanne (eespool punktis 54 viidatud kohtuotsus *Joynson v. komisjon*, punkt 154; 7. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-84/96: *Cipeke v. komisjon*, EKL 1997, lk II-2081, punkt 34 ja 20. aprilli 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ja T-335/94: *Limburgse Vinyl Maatschappij jt v. komisjon*, EKL 1999, lk II-931, punkt 39, mis on

Euroopa Kohtu 15. oktoobri 2002. aasta otsusega liidetud apellatsiooniasjades C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P ja C-254/99 P: Limburgse Vinyl Maatschappij v. komisjon, EKL 2002, lk I-8375, selles punktis tühistamata jäetud).

- 58 Samas viitab hageja mitmele kohtuotsusele, milles Euroopa Kohus on samale kohtule teises asjas esitatud kirjalikele dokumentidele viitamisest lubanud (vt eespool punkt 40). Hageja arvates ei tohiks samale koosseisule teises asjas esitatud kirjalikele dokumentidele viitamine olla vastuvõetamatu.
- 59 Viitamise õigustamiseks hageja esitatud ja eespool punktis 40 viidatud kohtupraktika ei saa Esimese Astme Kohut viia selleni, et ta jätab käesolevas asjas kohaldamata eespool sätestatud reegli, et hageja esitatud fakti- ja õigusväited peavad olema ülevaatlikult märgitud hagiavalduses eneses. Esimese Astme Kohus on eespool punktis 40 viidatud kohtuotsuses ICI v. komisjon (punkt 45) täheldanud, et Euroopa Kohtu praktikas arvestatakse selles suhtes iga asja eripäraga, viidates selle mõtte kinnituseks 29. novembri 1956. aasta otsusele kohtuasjas 9/55: Charbonnages de Beeringen jt v. ülemamet (EKL 1955, lk 325, 352), 8. juuli 1965. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 19/63 ja 65/63: Prakash v. komisjon (EKL 1965, lk 677, 693), 13. juuli 1965. aasta otsusele kohtuasjas 111/63: Lemmerz-Werke v. ülemamet (EKL 1965, lk 835, 858), 28. aprilli 1971. aasta otsusele kohtuasjas 4/69: Lütticke v. komisjon (EKL 1971, lk 325, punkt 2) ja eespool punktis 42 viidatud kohtuotsusele Forges de Thy-Marcinelle ja Monceau v. komisjon (punkt 4).
- 60 Selles suhtes tuleb esiteks märkida, et teises kohtuasjas esitatud hagile viitamisest lubav lähenemine oleks põhimõtteliselt vastuolus eespool punktides 55–57 viidatud kohtulahenditega, mille kohaselt ülevaade esitatud fakti- ja õigusväidetest peab olema märgitud hagiavalduses eneses just selleks, et võimaldada Esimese Astme Kohtul hagi vajadusel lahendada ilma täiendavate materjalideta.

- 61 Kuigi ühenduse kohus on vahel lubanud fakti- ja õigusväidete esitamist teisele kohtuasjale tehtava viite kaudu (eespool punktis 42 viidatud kohtuotsus *Forges de Thy-Marcinelle ja Monceau v. komisjon* ja eespool punktis 40 viidatud kohtuotsus *Marcato v. komisjon*), on ta teistes asjades sellise võimaluse andmisest keeldunud (vt eespool punktis 59 viidatud kohtuotsused *Charbonnages de Beeringen jt v. ülemamet ja Prakash v. komisjon*), määramata täpsemalt kindlaks, millisest konkreetsest kriteeriumist ta oma valikutes on lähtunud.
- 62 Siinkohal tuleb toonitada, et kõigis kohtuasjades, milles tehtud otsustele hageja viitab või mida tsiteeritakse eespool punktis 40 viidatud kohtuotsuse *ICI v. komisjon* punktis 45, ja milles ühenduse kohus aktsepteeris, et fakti- ja õigusväiteid, mida hakis sõnaselgelt märgitud ei ole, võib õiguspäraselt esitatuks lugeda neile viitamise korral, oli hageja viidanud omaenda dokumentidele mõnes teises kohtuasjas.
- 63 Antud asjas, nagu eespool mainitud, on hageja hagiavalduses viidanud teise hageja, nimelt *GE*, samal päeval esitatud esitatud hagiavaldusele.
- 64 Kui seega nõustuda hakis sõnaselgelt märkimata jäetud fakti- ja õigusväidete vastuvõtmisega motiivil, et need väited on esitatud hagiavalduses viidatud teises asjas ja teise isiku poolt, võimaldaks see kõrvale hoiduda eespool punktis 54 viidatud kodukorra artikli 44 lõikes 1 sätestatud kohustuslikest nõuetest.
- 65 Siinkohal tuleb ka toonitada, et *GE*-d esindavad kohtuasjas T-210/01 käesolevast asjast erinevad nõustajad. Samuti ei ole *GE* hagiavaldust käesolevas asjas hageja esitatud hagiavaldusele lisatud. Need asjaolud vaid tugevdavad eelmises punktis tehtud järeldust, kuna need kinnitavad, et käesolev kohtuasi on eristatav ja sõltumatu kohtuasjast T-210/01.

- 66 Samuti tuleb meelde tuletada eelkõige kodukorra artikli 43 lõike 1 tähendust, et iga pool vastutab just tema poolt esitatud menetlusedokumentides sisalduva eest (vt selle kohta eespool punktis 40 viidatud kohtuotsus ICI v. komisjon, punkt 46). Seega kui hageja kinnitab, et on tutvunud GE hagiavalduse projektiga, ei väida ta, et ta oli oma hagiavalduse esitamise hetkel teadlik hagiavalduses viidatud GE hagiavalduse lõplikust sisust. Vastupidiselt hea õigusemõistmise nõuetele ei võimalda viide GE hagiavaldusele Esimese Astme Kohtul piisava täpsusega kindlaks teha neid fakti- ja õigusväiteid, mis on esitatud käesolevas asjas.
- 67 Arvestades eeltoodut ja ilma, et käesolevas asjas oleks vaja käsitleda küsimust, millistel tingimustel võiks hageja fakti- ja õigusväiteid esitada teises kohtuasjas tema enda esitatud kirjalikele dokumentidele tehtava viite kaudu, tuleb võtta seisukoht, et poolte, eriti hageja, kokkulangevus mõlemas kohtuasjas on oluline eeltingimus teises kohtuasjas esitatud kirjalikele dokumentidele tehtud väidetava viite kaudu esitatud fakti- ja õigusväidete vastuvõtmisele.
- 68 Eeltoodust tuleneb, et hageja tehtud viitega GE poolt kohtuasjas T-210/01 esitatud hagiavaldusele ei saa nimetatud kohtuasjas GE poolt esitatud fakti- ja õigusväiteid liita käesolevas asjas esitatud hagiavaldusele.

Asjade liitmise taotlus

- 69 Käesoleva asja asjaga T-210/01 liitmise taotlust põhjendab hageja sellega, et isegi kui eeldada, et tema hagiavalduses tehtud viide GE hagiavaldusele ei võimalda pidada vastuvõetavaks fakti- ja õigusväiteid, mida ta soovib esitada seoses pakettmüügist erinevate vaidluse aspektidega, võimaldaks asjade liitmine tal kõrvaldada tema enda

hagi vastuvõetavust mõjutavad võimalikud puudused. Kohtuistungil viitas hageja eespool punktis 42 viidatud kohtuotsusele *Forges de Thy-Marcinelle ja Monceau v. komisjon* (punkt 4) ja kohtulahenditele, mida ta kirjeldas kui ühenduse kohtumõistmise algusaegadest pärinevaid.

- 70 Mis puutub võimalikku kohtuasjade T-209/01 ja T-210/01 liitmisse, siis tuleb esiteks meeles pidada, et kodukorra artikkel 50 sätestab:

„President võib pärast poolte ja kohtujuristi ärakuulamist igal ajal määrata, et kirjaliku või suulise menetluse või lõpliku kohtuotsuse huvides liidetakse üksteisega seotud sama esemega kohtuasjad. Ta võib need kohtuasjad hiljem uuesti eraldada. President võib anda need küsimused lahendamiseks Esimese Astme Kohtule.”

- 71 Nagu Euroopa Kohus on 21. juuni 2001. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-280/99 P—C-282/99 P *Moccia Irme jt v. komisjon* (EKL 2001, lk I-4717, punkt 66) märkinud, tuleneb sellest sättest, et kohtuasjade liitmise määrus ei mõjuta selles nimetatud kohtuasjade iseseisvat ja autonoomset olemust, arvestades, et alati on võimalik asjad uuesti eraldada. Seega asus Euroopa Kohus viidatud kohtuasjas seisukohale, et kaks hagejat ei saa Euroopa Kohtule esitada väiteid, mida nad esimeses astmes ei esitanud, hoolimata sellest, et nende asjad olid Esimese Astme Kohtu menetluses liidetud teiste kohtuasjadega, milles teised hagejad olid viidatud väited esitanud (otsuse punktid 61–68).

- 72 Tuleb ka märkida, et asjade liitmine on meede, mille võtmise president või Esimese Astme Kohus võib määrata vastavalt kodukorra artiklis 50 sätestatud tingimustele, kuid tal ei ole kohustust seda meedet võtta, isegi kui pooled seda taotlevad; see otsustatakse presidendi või Esimese Astme Kohtu vabalt kujunenud hinnangu alusel

menetluse paremaks korraldamiseks. Seega juhul, kui hageja taotlus tuleks kindlasti vastu võtta, oleks selle tagajärjeks, et presidendi otsustus selles menetlusküsimuses, mis peaks põhinema tema vabalt kujunenud hinnangul, võiks laiendada hagi ulatust ja seeläbi olla määrava tähtsusega asjas tehtavale kohtulahendile, mis muudaks menetluse osaliselt meelevaldseks.

73 Mis puutub eespool punktis 59 viidatud kohtuotsusesse *Charbonnages de Beeringen jt v. ülemamet*, siis tuleb märkida, et kinnitades, et hagi vastuvõetavaks tunnistamiseks ei piisa üldisest viitest teises asjas esitatule ja seda seda enam, et viide tehti ilma samaaegselt kohtuasjade liitmist taotlemata, ei ole Euroopa Kohus otsustanud, et liitmise taotluse mõistliku aja jooksul esitamise korral oleks hagiavaldus vastuvõetavaks tunnistatud. Vastupidi, Euroopa Kohus piirdub seisukohaga, et kahe kohtuasja liitmise taotluse puudumine kohtu menetletavas kohtuasjas andis täiendava panuse hagiavalduses kolmanda isiku nõudele tehtud üldise viite puudulikkusesse.

74 Lisaks tuleb toonitada osas, mis puudutab eespool punktis 42 viidatud kohtuotsuses *Forges de Thy-Marcinelle ja Monceau v. komisjon* Euroopa Kohtu võetud seisukohta, et „teise hagiavalduse vastuvõetavus kõrvaldab esimese hagiavalduse vastuvõetavust takistavad puudused”, et selles asjas esitati mõlemad nimetatud hagiavaldused sama isiku poolt, samas kui käesolevas asjas taotleb hageja tuginemist kolmanda isiku poolt esitatud fakti- ja õigusväidetele.

75 Seega ilma, et käesolevas asjas oleks vaja lahendada sama hageja algatatud kahe kohtuasja liitmise võimalikke tagajärgi, piisab tõdemusest, et kahe kohtuasja, milles hagejad on erinevad, liitmise fakt ei saa muuta kummagi eraldi esitatud hagi ulatust, kuna see rikuks eraldi esitatud hagiavalduste iseseisvust ja sõltumatust (vt analoogia korras eespool punktis 71 viidatud kohtuotsus *Moccia Irme jt v. komisjon*, punkt 66).

76 Seega saab käesolevas asjas arvestada vaid nende õigus- ja faktiväidetega, mida ei ole esitatud üldise viite kaudu GE hagiavaldusele.

77 Käesoleva asja asjaolusid arvestades ei ole vajadust asja kohtuasjaga T-210/01 liita. Hageja hagiavalduses esitatud vastav taotlus tuleb seega rahuldamata jätta.

Käesolevas asjas esitatud fakti- ja õigusväidete õiguslik mõju

78 Selle kohta märgib hageja oma teises argumendis, et põhjendused pakettmüügi kohta moodustavad vaidlustatud otsuse põhielemendi, ilma milleta oleks otsus alusetu.

79 Siinkohal tuleb meenutada, et määruse nr 4064/89 artikli 2 lõikest 3 tuleneb, et koondumise korral, mis teatud kindlal turul tekitab või tugevdab turgu valitsevat seisundit ja mille tulemusel tõhus konkurents oleks ühisturul märkimisväärselt takistatud, peab komisjon selle põhimõtteliselt keelama isegi siis, kui eeldada, et koondumine ei põhjusta mingeid muid konkurentsitakistusi. Kui komisjon analüüsib järjest mitut turgu ja jõuab järeldusele, et turgu valitsev seisund tekib või tugevneb neist mitmel ning et selle tagajärjel takistatakse oluliselt tõhusat konkurentsi, siis tuleb võtta seisukoht, et välja arvatud juhul, kui vaidlustatud otsuses ei ole sõnaselgelt sätestatud teisti, õigustab komisjoni hinnangul koondumise järgselt igal analüüsitud turul tekkiv olukord eraldi teatatud koondumise keelamist.

- 80 Selles osas tuleb meenutada, et eespool punktis 49 viidatud kohtuotsuses Schneider Electric v. komisjon (punktid 404–420) on Esimese Astme Kohus märkinud, et selles kohtuasjas erinevate siseriiklike turgude analüüsimisel tuvastatud vead ei ole iseenesest piisavad, et vaidluse alla seada väiteid, mida komisjon oli esitanud muude Prantsusmaa eluvaldkondade turgude kohta. Seega analüüs, millele koondumist keelav komisjoni otsus tugines, ei saanud olla ebapiisav viimati mainitud turgude suhtes vaid seetõttu, et tuvastatakse vead teatud turgude hindamisel.
- 81 Samuti juhul, kui komisjon järeldeb, et ühel turul tekib või tugevdatakse turgu valitsevat seisundit mitmel erineval ja üksteisest sõltumatul põhjusel, tuleb põhimõtteliselt asuda seisukohale, et kui komisjoni otsuse asjakohastest põhjendustest ei tulene vastupidist, siis on iga otsuses esitatud eraldiseisev põhjus olnud komisjoni järelduse aluseks. See on veelgi enam tõsi, kui teatud argumentatsiooni elemendi sõltumatu kirjeldus on piisav, et tõendada, et just see element üksi muudab kvalitatiivselt või oluliselt konkurentsitingimusi vastaval turul.
- 82 Käesolevas asjas on komisjon vaidlustatud otsuse 567. põhjenduses täpsustanud, et tal oli põhjust järeldada, et „plaanitud koondumine tekitaks või tugevdaks turgu valitsevat seisundit [suuremõotmeliste kommertslennukite] mootorite turul ja [suurte] regionaalende teostavate reaktiivlennukite reaktiivmootorite turul, reaktiivlennukite mootorite turul, avioonikaga seotud ja mitteseotud toodete turul ja meresõidukite väikeste gaasiturbiinid turul, mille tagajärjel oleks tõhus konkurents ühenduse turul oluliselt takistatud.”
- 83 Nagu märgib komisjon oma kostja vastuses, ei esitanud komisjon vaidlustatud otsuses analüüsitud ja käesoleva otsuse eelmises punktis viidatud otsuse põhjenduses loetletud konkurentsiprobleeme nende hierarhias. Seega tuleb vaidlustatud otsusest järeldada, et otsuse argumentatsiooni iga eraldiseisvat osa ja eelkõige iga

eespool loetletud turu kohta antud hinnangut tuleb käsitleda vaidlustatud otsuse ühe sõltumatu osana.

- 84 Seda järeldust toetab nimetatud erinevate argumentatsiooni osade komisjonipoolne detailne analüüs.
- 85 Selles suhtes tuleb asuda seisukohale, et põhjendused, mis puudutavad tegevuste koondumise järgset horisontaalset kattumist vastavalt regionaalende teostavate suuremõotmeliste lennukite reaktiivmootorite turul, ärilennukite reaktiivmootorite turul ja meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul, ei saa vastastikku üksteist tugevdada, arvestades, et nende turgude vahel puudub majanduslik seos. Täpsemalt — turgu valitseva seisundi tekkimine meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul ei saa mõjutada või olla mõjutatud erinevate reaktiivmootorite ja muude aeronautikaga seotud seadmete turul turgu valitseva seisundi tekkimisest või tugevnemisest, kuna nendel kahel juhul on tegemist erinevate valdkondade turgude toodetega.
- 86 Samuti tuleb selles osas märkida, et põhjendustes 428–431, mis on koondatud pealkirja „a) Lennukitüüpide horisontaalne kattumine enne koondumist” alla, kirjeldab komisjon koondumise vahetuid tagajärgi regionaalende teostavate suuremõotmeliste lennukite reaktiivmootorite turule, mis nimetatud tegevuste kattumisel tekib. See kirjeldus viitab GE Capitali ja GECAS-i mõjule, st faktorile, mis tugevdab GE juba olemasolevat turgu valitsevat seisundit sellel turul ning mida komisjon käsitleb selleks, et tagasi lükata ühinemise poolte koondumist toetavad argumendid, mille kohaselt ühinemise tulemusel tekkiv monopol on vaid statistiline nähtus. Samas ei ole komisjon selles kontekstis esitanud väiteid pakettmüügi kohta. See väide ei sisaldu ka regionaalende teostavate suuremõotmeliste lennukite reaktiivmootorite turu käsitluses, mis on koondatud pealkirja „b) Koondumise mõju tulevaste lennukitüüpide avalikele hangetele” alla, milles on eraldi välja toodud koondumise mõju nimetatud turule keskmises ja pikemas perspektiivis. Eeltoodust tuleneb, et komisjon on vaidlustatud otsuses võtnud seisukoha, et koondumisega

tekkiv tegevuste horisontaalne kattumine regionaallende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul tugevdaks vahetult GE koondumiseelset turgu valitsevat seisundit, sõltumata muudest faktoritest, mis võivad seda seisundit tulevikus veelgi tugevdada.

87 Mis puutub meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turgu, siis kirjeldas komisjon sellel turul tekkivat tegevuste horisontaalset kattumist eraldi pealkirja all, vaidlustatud otsuse põhjendustes 476–477, enne, kui ta analüüsis eraldi otsuse lõikudes hageja GE-sse vertikaalse integreerumisega „konkurentide väljatõrjumist” turult ja vertikaalse integreerumisega „konkurentide väljatõrjumist” turult esiteks meresõidukite väikeste gaasiturbiinide ja teiseks elektroonikatoodete ja hageja toodetavate juhtimiseadmete kaudu. Komisjon kirjeldab vaidlustatud otsuse 476. põhjenduses, et koondumise tagajärjel loodav üksus hoiaks enda käes 65–80% vastavast turust, olles neli või viis korda suurem kui tema esimene vahetu konkurent. 477. põhjenduses jõudis komisjon järeldusele, et loodav üksus oleks meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul konkurentsilt tugevaim ettevõtja ning esitas argumendid, miks teiste praeguste või tulevaste samal turul tegutsevate ettevõtjate poolt pakutav konkurents ei oleks tõhus. Ka vaidlustatud otsuse selle osa ülesehitusest ja sõnastusest tuleneb, et komisjoni arvates piisab koondumise tagajärgedest, mis tekivad esimeses lõigus kirjeldatud tegevuste horisontaalsest kattumisest meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul, et sellel turul tekiks turgu valitsev seisund, ja seda sõltumata teistest faktoritest, mis turu toimimise peataks ning järelikult turgu valitsevat seisundit veelgi tugevdaks.

88 Igal juhul tuleb ka märkida, et antud kohtuasjas ei ole hageja vaidlustanud komisjoni väidet konkurentide väljatõrjumise kohta meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turult seoses GE vastavate toodete ja hageja turbiinides kasutatavate juhtimiseadmete ja muude koostisosade tootmise vertikaalse integreerumisega ega ka väidet konkurentide turult väljajätmise kohta meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul seoses hageja GE-sse vertikaalse integreerumisega viimase rahalise võimsuse tõttu (vt vaidlustatud otsuse põhjendused 478–484 ja käesoleva otsuse punktid 113 ja 114).

- 89 Mis puutub konkurentide turult väljajätmisesse seoses suuremõotmeliste kommerslennukite reaktiivmootorite ja hageja süüteseadmete tootmise vertikaalse integreerumisega, siis on komisjon vaidlustatud otsuse 419. põhjenduses sõnaselgelt märkinud, et sõltumata toodete pakettidena müügi pakkumise tagajärjedest, tugevdaks plaanitud koondumine GE turgu valitsevat seisundit suuremõotmeliste kommerslennukite reaktiivmootorite turul konkureerivate mootoritootjate turult vertikaalse väljajätmise kaudu.
- 90 Samas märkis hageja oma repliigis, et komisjon on kostja vastuse punktis 51 kinnitanud, et „lisaks ja eelkõige põhineb vaidlustatud otsuse põhjendav osa faktiliste ja õiguslike asjaolude koosmõjul, mis oma kogumis (ja ainult kogumis), viisid komisjoni koondumise keelamiseni”. Hageja arvates tuleneb sellest kinnitusest, et vaidlustatud otsuse saab tühistamata jätta vaid juhul, kui põhjendatud on kõik põhilised elemendid, millele otsus tugineb, ja seda eriti pakettmüügi kohta tehtud analüüsi osas, mida hageja hagiavalduses täpsemalt vaidluse alla seab.
- 91 Komisjon on aga vasturepliigi punktis 18 kinnitanud ning seda kohtuistungil korranud, et vaidlustatud otsuse põhjenduse iga iseseisev osa oleks olnud piisav alus koondumise keelamiseks. Kohtuistungil määratles komisjon eelmises punktis viidatud kinnitust kui „ebaõnnestunut” ja toonitas, et see kinnitus on osa vastusest hageja argumentidele, mille kohaselt vaidlustatud otsuses tuginetakse „olulisel määral” kahele oletusele, nimelt esiteks väidetavale GE rahalisele võimsusele ja GE vertikaalsele integreeritusele finantsteenuste, õhusõidukite ostu, liisimise ja müügi-järgse teenuste turul ning teiseks, tulevikus praktiseeritavale pakettmüügile.
- 92 Komisjoni esitatud selgitusega peab nõustuma.

- 93 Kostja vastuse punktide 48–51 koosmõjust nähtub, et komisjon tahtis vaidluse alla seada hageja väite, et vaid need kaks „oletust” kujutasid endast vaidlustatud otsuse tegelikku alust, kuhu ei kuulu teised selles otsuses analüüsitud teatatud koondumise konkurentsikahjustavad aspektid.
- 94 Lisaks, nagu komisjon kohtuistungil õigesti märkis, on Esimese Astme Kohtu ülesanne kontrollida vaidlustatud otsuse õiguspärasust, arvestades otsuses endas esitatud põhjendusi, mitte selle kohta kostja vastuses esitatud kinnitusi. Võib väita, et komisjon väljendab end kostja vastuses kahemõtteliselt: komisjonist võib aru saada selliselt, et ta loobub väitmast, et vaidlustatud otsuse põhjendamiseks piisab tema analüüsi igast eraldiseisvast elemendist. Kuid arvestades, et vasturepliigis ja kohtuistungil komisjon täpsustab, et see tema seisukoht ei olnud, ei saa ka vaidlustatud otsust selliselt tõlgendada, st vastuolus otsuse sõnastuse, struktuuri ja süsteemiga (vt eespool punktid 79–85).
- 95 Kohtuistungil väitis hageja ka seda, et Esimese Astme Kohus peaks piirduma kontrollimisega, kas konkurentsi seisukohast erines olukord, nagu komisjon seda nägi, olukorrast, mis tegelikult koondumise järgselt tekkis. Kui selles suhtes oluline erinevus eksisteeriks, tuleks vaidlustatud otsus tühistada. Eeltoodud argumentidega väidab hageja sisuliselt seda, et komisjon peab otsustama, kas teatud koondumine tuleks keelata Esimese Astme Kohtu otsuse tõttu, mis tunnistab komisjoni analüüsi teatud turgude suhtes vääraks. Nende argumentide kohaselt ei ole Esimese Astme Kohus kohustatud tunnustama koondumise keelanud otsuse kehtivust, asendades komisjoni lõpliku järelduse kohtu lõpliku järeldusega.
- 96 Samas, nagu ka märgitud eespool punktis 79, on komisjon kohustatud keelama koondumise, mis vastab määruse 4064/89 artikli 2 lõikes 3 sätestatud kriteeriumitele. Seega ei saa koondumist keelavat otsust tühistada põhjusel, et hageja on tõendanud, et ühe või mitme turu suhtes tehtud analüüsis esineb üks või mitu

eksimust, kui koondumise keelanud otsusest tuleneb ka see, et koondumine täidab eelnimetatud kriteeriumid ühe või mitme muu turu osas (vt eespool punktid 48–50 ja 79–81). Täpsemalt — kui põhjuseid, mis puudutavad muid turge, hagiavalduses vaidlustatud ei ole, tuleb asuda seisukohale, et nimetatud hagiavalduse seisukohast on need põhjendatud. Tehes seega järeldusi hagiavalduse sisulise ulatuse kohta, ei asenda Esimese Astme Kohus komisjoni hinnanguid enda hinnangutega, kuna need on just komisjoni hinnangud, mida ei vaidlustatud ja mis jäävad vaidlustatud otsuse aluseks.

97 Eespool punktis 78 viidatud argumentide raames on hageja kohtuistungil ka märkinud, et komisjon jättis eriti haldusmenetluse käigus mulje, et koondumise järgse pakettmüügi risk omas asjas määravat tähtsust. See mulje moonutas kogu haldusmenetluse käiku ja jättis koondumise osalised ilma võimalusest teha ettepanekuid kohustuste võtmiseks, mis oleksid muud probleemid lahendanud. See oli ka põhjus, miks hageja keskendus hagi koondumise tagajärjel väidetavalt tekkivatele nendele mõjudele.

98 See põhjus, mille hageja esimest korda esitas alles kohtuistungil, on käsitletav uue väitena. Arvestades, et väide puudutab komisjoni poolt väidetavalt haldusmenetluse käigus võetud seisukohti, on selge, et hageja oleks võinud selle esitada ka asjas esialgselt esitatud hagiavalduses. Seetõttu on nimetatud väide kodukorra artikli 48 lõike 2 kohaselt vastuvõetamatu.

99 Igal juhul on komisjon 8. mai 2001. aasta vastuväiteteatises esitanud sõnaselgelt need väited, mis puudutavad kõiki ühinemise konkurentsi kahjustavaid tagajärgi, eriti just väited horisontaalsete ja vertikaalsete koondumise mõjude kohta, mida on hiljem kinnitatud ka vaidlustatud otsuses (vt eriti nimetatud vastuväiteteatise punktid 118–122, 124–126, 459–471, 473, 474, 578–586 ja 612–633). Niisiis tuleb arvestada sellega, et koondumiste kontrolli valdkonnas ei saa komisjonil lisaks kohustusele esitada need väited, millele ta tugineb vastuväiteteatises ja kohustusele neid täiendada juhul, kui ta hiljem otsustab esitada uusi vastuväiteid, olla kohustust

näidata vastuväiteteatise saatmise ja lõpliku otsuse tegemise vahelisel ajal, millises staadiumis on tema uurimine varem tuvastatud probleemi võimalike lahenduste kohta (vt selle kohta eelkõige 14. juuli 1972. aasta otsus kohtuasjas 53/69: Sandoz v. komisjon, EKL 1972, lk 845, punkt 14 ja 7. jaanuari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P: Allborg Portland jt v. komisjon, EKL 2004, lk I-123, punktid 192 ja 193, ja 4. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas T-87/96: Assicurazioni Generali ja Unicredito v. komisjon, EKL 1999, lk II-203).

100 Kuna hageja ei ole isegi väitnud, et ta sai komisjoni volitatud ja usaldusväärsetest allikatest kindla, tingimusteta ja ühtelangeva kinnituse selle kohta, et komisjon teatud väidetest taganeb, siis ei ole ka käesolevas asjas alust õiguspärase ootuse põhimõtet kohaldada (vt selle kohta 6. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-203/97: Forvass v. komisjon, EKL AT 1999, lk I-A-129 ja II-705, punkt 70 ja selles viidatud kohtupraktika, ja 18. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-290/97: Mehibas Dordtselaan v. komisjon, EKL lk II-15, punkt 59).

101 Lõpetuseks tuleb ka ära märkida, et mis puutub regionaallende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turgu, siis toonitas komisjon vaidlustatud otsuse 20. põhjenduses nende lennukite erilist tähtsust ühenduse tasandil, kuna 1992. aastal moodustasid need 14% ja 1998. aastal 33% Euroopa lennukite koguarvust. Komisjon on vaidlustatud otsuse punktis 431 toonitanud, et selle turu olulisus, millel ühinemise tulemusena tekkiv üksus monopoli saaks, viiks selleni, et lennundusega seotud äriühingud muutuksid järjest enam sellest üksusest sõltuvaks.

102 Arvestades kõiki eeltoodud seisukohti, tuleb tähelepanuta jätta hageja argument, et tema sisulised väited koondumise mõjude — peamiselt pakettmüügi — kohta on piisavad vaidlustatud otsuse tühistamiseks.

- 103 Tuleb ka mainida, et vaidlustatud otsuses väljatoodud koondumise horisontaalsed ja vertikaalsed konkurentsi kahjustavad mõjud ei ole vaidlustatud otsuse üldise mõtte seisukohast teisejärgulised põhjendused ja nendest piisab, et koondumine keelata.
- 104 Seetõttu saaks menetlus otsuse tühistamisega lõppeda vaid juhul, kui hagiavalduses sõnaselgelt välja toodud fakti- ja õigusväited vaidlustaksid komisjoni järeldused iga vaidlustatud otsuses analüüsitud eraldiseisva aspekti vaatekohast ja eriti vaidlustatud otsuses sisalduvate horisontaalsete ja vertikaalsete konkurentsi kahjustavate mõjude vaatekohast.

Hagiavalduse ulatus

- 105 Lõpetuseks tuleb analüüsida hageja argumenti, et hageja on hagiavalduses pealkirja all „Otsuse kokkuvõte” esitanud väiteid vaidlustatud otsuses nimetatud horisontaalsete ja vertikaalsete konkurentsi kahjustavate mõjude kohta. Siinkohal tuleb analüüsida, kas neid hageja märkuseid saab käsitleda fakti- ja õigusväidetena.
- 106 Selles suhtes tuleb esiteks märkida, et elemendid, mis on esitatud tühistamise hagiis pealkirja all „Otsuse kokkuvõte”, ei tundu esmapilgul sisaldavat iseseisvaid fakti- ja õigusväiteid, mis võiksid viia vaidlustatud otsuse tühistamiseni, vaid tunduvad pigem vaidlustatava akti kirjeldusena. Samas ei saa *a priori* välistada võimalust, et see hagiavalduse osa võib sisaldada ühte või mitut akti tühistamisele suunatud fakti- ja õigusväidet. Sellest hoolimata võib lõiku vastava fakti- ja õigusväitena käsitleda vaid

juhul, kui selle pealkirja alla koondatud lõigetest ühest tuleneb selgelt ja ühemõtteliselt, et lisaks lõike kirjeldavale funktsioonile vaidlustatakse selles ka vaidlustatud otsuses esitatud seisukohtade õiguspärasus.

- 107 Alljärgnevalt on järjest analüüsitud hagiavalduses pealkirja all „Otsuse kokkuvõte” esitatud kinnitusi, millest igaüks käib ühe vaidlustatud otsuse põhilise osa kohta, millele otsus tugineb.

— Tegevuste horisontaalne kattumine regionaallende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul

- 108 Selles osas piirdub hageja kinnitusega, mis nähtub hagiavalduse punktist 30:

„[...] komisjon möönab, et ühinemise tagajärjel tekkiv turuosa kasv on „võrdlemisi väike” ja et see toimub valdkonnas, kus GE-l on juba nn turgu valistev seisund. Seega on vähe või üldsegi mitte kaalu väidetel, et GE ja Honeywell'i integreerumine takistaks klientidel „saada kasu hinnakonkurentsist” (mis tundub olevat vastuolus järeldusega, et GE-l on juba turgu valitsev seisund) ja et see integreerumine annaks neile „[...] tulevastele lennukitüüpidele erilise turueelise”.

- 109 Nendest väidetest tuleneb, et hageja arvates kirjeldavad vaidlustatud otsuse põhjendused konkurentsi alaseid muudatusi nendel turgudel, millel ei ole aga suurt tähtsust. Samas ei tulene eelmises punktis viidatud lõikest seostatult ja arusaadavalt, isegi mitte ülevaatlikult, neid põhilisi faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, millele hagiavalduses selles küsimuses tuginetakse. Hageja piirdub sellega, et toonitab, et

komisjoni poolt regionaalsete teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turule tekkivate horisontaalsete mõjudega seoses väljatoodud horisontaalsed konkurentsi kahjustavad mõjud on vähetähtsad, ilma et ta selgitaks, millised on tema põhjendusest tulenevad õiguslikud tagajärjed.

110 Sellest lõigust ei ole liiatigi võimalik tuletada, kas hageja positsioon seisneb väites, et „niinimetatud” GE koondumise eelne turgu valitsev seisund asjakohasel turul koondumise tagajärjel kuidagi ei tugevne, või kas see seisund tugevneb ebaolulisel määral, jäädes „de minimis” põhimõtte kohaldamisvaldkonda, või ei ole turgu valitseva seisundi tugevnemise tagajärg see, et tõhus konkurents oleks ühisturul või selle suurel osal oluliselt takistatud. Neid asjaolusid arvestades ei ole Esimese Astme Kohtu ülesanne seda hagiavalduse osa täiendada, otsustades ise, millist õiguslikku kvalifikatsiooni hagiavalduses ülimalt ebaselgelt väljendatud hinnangutele kohaldada.

111 Seega ei ole hagiavalduses pealkirja „Otsuse kokkuvõte” all punktis 30 esitatud lõige piisavalt selge ja täpne, et see oleks käsitletav ühe fakti- ja õigusväite ülevaadena kodukorra artikli 44 lõike 1 tähenduses ja kohtupraktika tähenduses, mis seda sätet tõlgendab (vt selle kohta eriti eespool punkt 55).

112 Olenemata sellest, milline on olukord teistel vaidlustatud otsuses analüüsitud turgudel, tuleb võtta seisukoht, et komisjoni analüüsi regionaalsete teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul tegevuste horisontaalse kattumise kohta hagiavalduses vaidlustatud ei ole, mistõttu tuleb see analüüs käesoleva menetluse raames põhjendatuks tunnistada.

— Tegevuste horisontaalne kattumine meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul

113 Selles osas on hageja piirdunud seisukohaga, mis nähtub hagiavalduse punktist 39:

„Mis puutub meresõidukite väikesteid gaasiturbiine, siis on komisjon seisukohal, et ühinemine tekitaks turgu valitseva seisundi seetõttu, et: (i) koondumise tagajärjel tekkiva üksuse käes on 65–80% turust; (ii) Honeywell'i eelisseisund turul muutuks GE rahalise võimsuse ja vertikaalse integreerumise koostoimes tugevamaks; ja (iii) Honeywell'i konkurentidele ülioluliste komponentide müümise kaudu võib GE oma konkurente oluliselt mõjutada.”

114 Tuleb asuda seisukohale, et see lõige on ainult ja lihtsalt vaidlustatud otsuses sisalduvate turgude kirjeldus ja selles ei ole ainsatki elementi, mida saaks tõlgendada kui vaidlustatud otsuse tühistamiseks esitatud fakti- ja õigusväidet, mis vastaks kodukorra artikli 44 lõike 1 nõuetele. Seetõttu tuleb jällegi võtta seisukoht, et olenemata sellest, milline on olukord teistel vaidlustatud otsuses analüüsitud turgudel, ei ole hagiavalduses komisjoni analüüsi tegevuste horisontaalse kattumise kohta meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul vaidlustatud, mistõttu tuleb see analüüs käesoleva menetluse raames põhjendatuks tunnistada.

— Süüteseadmete tootmise vertikaalne integreerumine

115 Hageja süüteseadmete tootmise vertikaalse integreerimise osas GE suuremõtmeliste kommertslennukite reaktiivmootorite tootmisesse on hageja hagiaval-

duse punktis 29 piirdunud vaidlustatud otsuse asjakohaste põhjenduste kirjeldamisega:

„Suuremõõmeliste kommertslennumite reaktiivmootorite osas on komisjon arvamuse, et GE on sellel turul juba turgu valitsevas seisundis ja et Honeywell sellel turul üldse ei teguste. Komisjon on järeldanud, et ühinemine tugevdaks GE turgu valitsevat seisundit, sest: [...] (iii) ühinemise tagajärjel tekkival üksusel oleks põhjust ja võimalusi takistada teiste mootoritootjate pakutavat konkurentsi, kuna Honeywell on üks peamisi süüteseadmete tootjaid.

- 116 Jällegi tuleb võtta seisukoht, et see kirjeldus ei sisalda mingeid elemente, mida saaks tõlgendada kui vaidlustatud otsuse tühistamiseks esitatud fakti- ja õigusväidet, mis vastaks kodukorra artikli 44 lõike 1 nõuetele. Seega tuleb käesoleva menetluse raames tunnistada põhjendatuks ka komisjoni järeldus selle kohta, et GE turgu valitsev seisund suuremõõmeliste kommertslennumite reaktiivmootorite turul tugevneks hageja seisundi tõttu süüteseadmete tootmise turul.
- 117 Seega olenemata sellest, milline on olukord teistel vaidlustatud otsuses analüüsitud turgudel, tuleb võtta seisukoht, et süüteseadmete tootmise vertikaalse integreerumise osas ei ole komisjoni analüüsi hagiavalduses vaidlustatud ning seega tuleb see analüüs käesoleva menetluse raames põhjendatuks tunnistada.

— Vertikaalse integreerumise tõttu tekkivad koondumise mõjud

- 118 Lõpetuseks, mis puutub koondumise mõjudesse seoses hageja vertikaalse integreerumisega GE tütaretevõtjatesse, nimelt GECAS-i, GECCAG-i ja GE Capitali, siis

käsitleb hageja vaid aspekte, mis on seotud GE Capitali rahalisest võimsusest tulenevate finantseerimisvõimalustega. Samas võimaluste kohta mõjutada otsust, mida teevad kliendid, eelistades GE mootoreid ja hageja avioonikaga seotud ja mitteseotud tooteid, väidab hageja hagiavalduse punktis 43 pärast komisjoni väite lühidat kirjeldust, et: „see väide on niivõrd ebatõenäoline, et seda ei ole hagi vaja pikemalt analüüsida”. Arvestades, et hageja ei esita ühtegi argumenti, et vaidlustada vaidlustatud otsuse põhjendusi seoses mõjuga, mida GECAS ja GECCAG lennukite ostjatena võiksid omada, tuleb need põhjendused käesoleva menetluse raames põhjendatuks tunnistada.

— Tegevuste horisontaalne kattumine ärilennukite reaktiivmootorite turul

- 119 Hageja on hagiavalduse punktides 31–37 esitanud detailseid kommentaare, seades vaidluse alla eriti asjassepuutuva turu määratluse kui ka asjaolu, et komisjon tugineb turuosadega seotud arvudele. Jättes tähelepanuta asjaolu, et need argumendid asuvad pealkirja „Otsuse kokkuvõte” all, tuleb tunnistada, et selles osas on hagiavalduses esitatud faktilised ja õiguslikud asjaolud piisavad, et need moodustaksid fakti- ja õigusväite, mis võiks põhjendatuse korral nõrgestada vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni analüüsi seoses turgu valitseva seisundi tekkimisega asjassepuutaval turul, eriti koondumise tagajärjeks olevate konkurentsi kahjustavate mõjude osas.

Kokkuvõte

- 120 Hageja ei ole vaidlustanud mitmeid vaidlustatud otsuse sõltumatuid osasid, mis moodustavad aluse koondumise keelamiseks. Täpsemalt — ta ei ole vaidlustanud komisjoni seisukohta GE juba eksisteeriva turgu valitseva seisundi tugevnemise suhtes regionaallende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul

ega komisjoni seisukohta turgu valitseva seisundi tekkimise suhtes meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul kahe ettevõtja tegevuste horisontaalse kattumise tõttu. Hageja ei ole ka vaidlustanud seisukohta GE juba eksisteeriva turgu valitseva seisundi tugevdamise suhtes suuremõõtmeliste kommertslennumarkide reaktiivmootorite turul hageja süüteseadmete tootmise vertikaalse integreerimise tõttu nimetatud reaktiivmootorite tootmisesse.

- 121 Seega tuleb vaidlustatud otsuse vaidlustamata põhjendused käesoleva menetluse raames põhjendatuks tunnistada. Arvestades, et argumentatsiooni vaadeldavad elemendid on olemuselt üksteisega seotud, kuid samas üksteisest sõltumatud selliselt, et iga element eraldi võiks põhimõtteliselt olla koondumise keelamise aluseks, oleks komisjon koondumise vältimatult keelanud, kui ta oleks vaidlustatud otsuses tuginenud ainult argumentatsiooni nendele elementidele, millel oli konkurentsi kahjustav mõju ja mida käesolevas asjas ei ole vaidlustatud. Täpsemalt — vastuväiteteatisest ega vaidlustatud otsusest ei tulene, et komisjoni väide koondumise ühisturuga kokkusobimatuse kohta oleks ainult või peamiselt põhinenud tema analüüsil pakettmüügi kohta.
- 122 Seetõttu on hageja esitatud fakti- ja õigusväited, mis on tunnistatud vastuvõetavateks ja mis põhjendatuse korral mõjutaksid vaidlustatud otsuses pakettmüügi, risttoetuste ja horisontaalsete mõjude kohta ärilennukite turul esitatud põhjendusi, õigusliku mõjuna, kuna käesolevas menetluses ei saa need viia vaidlustatud otsuse tühistamiseni.
- 123 Eeltoodust tuleneb, et isegi juhul, kui kõik hageja poolt käesolevas asjas esitatud õigusväited ja argumendid oleksid põhjendatud, ei oleks need piisavad vaidlustatud otsuse tühistamiseks käesolevas menetluses.

2. Menetlusnormide rikkumine

Poolte argumendid

- 124 Hageja on esitanud väite, et rikutud on tema kaitseõigust. Hageja väidab sisuliselt seda, et komisjon on rikkunud tema kaitseõigust sellega, et ta tõi koondumise tagajärjel tekkiva uue üksuse erinevate tegevusalade ja ebamõistlike hindade omavahelise risttoetuse mõiste esmakordselt välja alles vaidlustatud otsuses.
- 125 Komisjon on sisuliselt vastanud, et need kaks asja aspekti toodi lühidalt välja 8. mai 2001. aasta vastuväiteteatises ja et neid ei saa mingil juhul käsitleda iseseisvate väidetena.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 126 Siinkohal tuleb märkida, et kaitseõiguse rikkumine, mis käesolevas asjas väidetavalt on toime pandud, puudutab vaidlustatud otsuse ainult neid elemente, mida hageja on vaidluse alla seadnud ka oma teistes fakti- ja õigusväidetes, nimelt pakettmüüki ja risttoetusi. Seega isegi oletades, et käesolev fakti- ja õigusväide on põhjendatud, saaks see nõrgestada vaid komisjoni argumentatsiooni neid iseseisvaid osasid, mille vastu ka need ülejäänud fakti- ja õigusväited on esitatud. Niisiis ei saa kõnealusel fakti- ja õigusväitel olla mingit mõju vaidlustatud otsuse aluse moodustavatele iseseisvatele osadele.
- 127 Seega ei ole käesoleval fakti- ja õigusväitel õiguslikku mõju samal alusel ja samadel põhjustel, mis ülejäänud hageja esitatud väidetel.

- 128 Igal juhul tuleb võtta seisukoht, et käesolevas asjas mainiti neid kahte mõistet lühidalt vastuväiteteatises ja et need on tugevalt seotud teiste elementidega, mida on vastuväiteteatises detailselt selgitatud, mistõttu ei saa neid käsitleda iseseisvate väidetena. Seega oleks hageja saanud end edukalt nende suhtes kaitsta.

Järeldus

- 129 Olukorras, kus hageja ei ole vaidlustanud vaidlustatud otsuse iga sõltumatut osa, millest igäüks moodustab vaidlustatud otsuse piisava õigusliku ja faktilise aluse, ja isegi eeldades, et kõik hageja nõuetekohaselt esitatud fakti- ja õigusväited on põhjendatud, ei saa tema käesolevas menetluses esitatud hagi viia vaidlustatud otsuse tühistamiseni.

- 130 Tulenevalt ülaltoodust jätab Esimese Astme Kohus hagi rahuldamata.

Kohtukulud

- 131 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, siis vastavalt kostja ja menetlusse astujate Rolls-Royce'i ja Rockwelli nõuetele jäetakse hageja kulud tema enda kanda ja mõistetakse temalt välja kostja ja menetlusse astujate kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta hageja kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja komisjoni ja menetlusse astujate kohtukulud.**

Pirrung

Tiili

Meij

Vilaras

Forwood

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. detsembril 2005 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

J. Pirrung

Sisukord

Õiguslik raamistik	II - 5534
Vaidluse taust	II - 5535
Vaidlustatud otsus	II - 5536
Menetlus	II - 5538
Poolte nõuded	II - 5541
Õiguslik käsitlus	II - 5542
1. Hagi ulatus ja ese	II - 5542
Poolte argumendid	II - 5542
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5546
Sissejuhatus	II - 5546
Viide kohtuasjas T-210/01 esitatud fakti- ja õigusväidetele	II - 5548
Asjade liitmise taotlus	II - 5552
Käesolevas asjas esitatud fakti- ja õigusväidete õiguslik mõju	II - 5555
Hagiavalduse ulatus	II - 5563
— Tegevuste horisontaalne kattumine regionaalende teostavate suuremõõtmeliste lennukite reaktiivmootorite turul	II - 5564
— Tegevuste horisontaalne kattumine meresõidukite väikeste gaasiturbiinide turul	II - 5566
— Süüteseadmete tootmise vertikaalne integreerumine	II - 5566
	II - 5573

— Vertikaalse integreerumise tõttu tekkivad koondumise mõjud	II - 5567
— Tegevuste horisontaalne kattumine ärilennukite reaktiivmootorite turul	II - 5568
Kokkuvõte	II - 5568
2. Menetlusnormide rikkumine	II - 5570
Poolte argumendid	II - 5570
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5570
Järeldus	II - 5571
Kohtukulud	II - 5571